

De Kringprent van Harry de Winter

V.l.n.r. Harry de Winter, Bernard Ruigrok en Hans Brinkman

Ik maak nou eenmaal dingen in kastjes

De Kringprent van dit nummer is gemaakt door Harry de Winter. Hij is bekend van radio en tv, als organisator van de 40 plus-feesten en als een van de 'redders'* van onze sociëteit. Nu treedt hij naar buiten in een andere gedaante: die van kunstenaar.

Door Renée Simons

Foto Gijsbert Hanekroot

Ik ontmoet Harry de Winter bij drukkerij Bernard Ruigrok. We staan rond een proefdruk van zijn prent. Een bruinrode achtergrond, gekrast, afgebladderd als een oude muur. Uit de beschadigingen doemt een gezicht op. Voor de muur een dun meisje met grote borsten.

Een barbie?

'Een mangapop. Zo'n Japans stripfiguurtje. Ik ben net in Japan geweest. Het portret is Kafka, geschilderd door mijn vriendin (actrice Yvonne van den Hurk). Een echt samenwerkingsproject. Om het beeld een zwarte rand. 'Dat is de rand van het kistje. Die móét er op. Het is een 3-dimensionaal ding dat moet je kunnen zien. Op mijn website heb ik van ieder werk twee afbeeldingen. Één frontaal en één driekwart, zodat je kunt zien dat het diepte heeft.'

Website? Kistjes? Ondanks ijverige naspeuringen ben ik vrijwel niets te weten gekomen over een eventueel kunstenaarschap van Harry de Winter. Tussen twaalf pagina's Harry-hits op Google, één piepklein berichtje uit 2017. *Harry de Winter: Ik ben op weg naar beeldend kunstenaar*. Een verslag van een radiogesprek over allerlei andere zaken, aan het slot waarvan Harry's kunstpad nog even ter sprake komt.

Hoe hij rommelmarkten afstruint, spullen verzamelt en etaleert in kastjes tot een soort stillevens in kijkdozen.

Harry destijds: 'Maar voorlopig niet ambitieus. Dan krijg je stress en moet je exposeren en krijg je *Harry de Winter is kunstenaar geworden, ha ha*.'

Het lijkt me een goed begin voor een gesprek. Harry heeft even tijd voor zijn volgende afspraak, over een expositie in Miami.

Expositie? Ik confronteer hem met het besmukte 'ha ha' van twee jaar geleden.

'Ja, dat heb ik zelf gezegd. Ik heb inmiddels wel een site, maar die is alleen toegankelijk met een wachtwoord. Ik zie een beetje op tegen Nederland. Hier ben ik een semi-bekende Nederlander. Dan krijg je dat van "Ha ha." Ik wil dat mensen mij beoordelen op mijn werk en niet op mijn naam. Vandaar dat ik mijzelf HJDW noem. En eerst in het buitenland wil exposeren.'

Miami?

'Bijvoorbeeld, in Amerika weet niemand wie Harry de Winter is.'

Toch een verandering ten opzichte van een paar jaar geleden.

'De echt grote verandering is dat ik vanaf januari helemaal ophoud met werken en doorga op deze weg. Ik ben nu nog een semi-pensionado, zes maanden in Amsterdam, zes maanden in het buitenland, Spanje, Bonaire. Daar heb ik mijn ateliers. In Amsterdam heb ik ook een atelier, maar niet de rust en de tijd. Per januari 2020 is mijn kantoor dicht, het gebouw verkocht en dan ga ik alleen nog dit doen.'

Dit?

'Dingen maken. Het is iets wat ik altijd al heb willen doen. Op de middelbare school wilde ik al kunstenaar worden, maar dat werd in de kiem gesmoord. Decennia later sloeg ik de weg in die ik toen al had willen gaan.'

Acupunctural Heart

Wat bracht de eerste stap teweeg?

'Tijd! Mijn bedrijf was verkocht in 1997 en ik had ineens meer tijd. En een huis in Frankrijk met een kamer over. Een atelier! Ik ben begonnen met schilderen, maar ik vond mijzelf niet goed genoeg. Toen zag ik bij de plaatselijke briconaut (een soort Praxis) ondiepe houten kistjes. Daar heb ik er een paar van gekocht. Thuis begon ik er dingen in te zetten. Een soort uitstallingen. Kleine scènes. Ik noem het ook wel frozen moments. Tableaus non-vivants. Inmiddels laat ik mooiere kistjes maken, in verschillende formaten. Als je wilt exposeren in een galerie moet het er een beetje uitzien.'

Verzamelaar

'Ik vond mijn eigen kunstvorm. Ik verzamel alles wat ik leuk of grappig vind. Op rommelmarkten, brocanterieën, kringloopwinkels enzovoorts. Ik ben een echte verzamelaar. Altijd geweest. Vroeger verzamelde ik radio's, toen tv's. En allerlei rare spullen, daar maakte ik uitstallingen van. Mijn verzameldrift is alleen maar toegenomen sinds ik er een doel voor heb.'

Televisie is ook een kijkkastje.

'Ja, ha ha. Het was altijd al mijn werk. Ik maak nou eenmaal dingen in kastjes.

Daarvoor radio. Ook een kastje.'

Misschien is de uitgave van deze Kringprent de eerste openbaring van de nieuwe Harry in Nederland?

'Dat nou ook weer niet. In 2018 heeft Ivo Niehe ter ere van mijn veertigjarig jubileum als televisieproducent een programma over mij gemaakt waarin voor het eerst iets van mijn kunst te zien was. Maar dat was alleen op tv. Niemand zag die dingen in het echt. In december 2018 had ik een proefexpositie op Bonaire. Dat was de eerste keer dat ik iets liet zien aan anderen dan vrienden. Dat was heel spannend. Kijken of mensen het leuk vinden wat ik maak. De tentoonstelling was een succes. Van de 26 tentoongestelde dingen zijn er 18 ver-

kocht. De kistjes vond men even leuk als de prints maar dat zijn natuurlijk unieke exemplaren terwijl de prints in series van maximaal negen gemaakt worden. Dat zijn foto's van zo'n kistje maar van een heel hoge kwaliteit. Een soort posters.'

Diorama's

De HJDW site wordt geopend. Voor mijn verbaasde ogen ontrolt zich een parallel universum van vervreemdende scènes. 'Diorama's' staat er onder een beeld van een barbie in een roze avondjurk die van een paard valt. Ik klik door op de diorama's. Ondiepe kastjes als kleine etalages met een bonte verscheidenheid aan spullen en prullen gerangschikt tot scènes. Poppen gecombineerd met de vreemdste objecten; stillezens van oude schoenen, flessen, objecten uit de natuur, opgezette diertjes, knipsels, foto's. Oud, nieuw alles door elkaar. Voorstellingen, vreemd en onbevattelijk met een eigen logica als dromen: een surrealistisch poppentheater. *Heb je bepaalde thema's?*

'Religie, seks, Japan, veel politiek. Ik ben een politiek type. Ik heb wel een bepaalde gedachte als ik iets maak, een reden, een verhaal, maar dat vertel ik er niet bij. Ik ga uit van het beeld. Dat beeld dient zich aan. Soms in vijf minuten, soms duurt het een jaar.'

Hoe weet je of iets goed is?

'Als het beeld blijft hangen. Ik zet tien lege kistjes op een rij. Daar zet ik dingen in. Haal ze weer weg. Zet er andere voor

in de plaats. Net zo lang tot het beeld mij bevalt.'

Als ik dus vraag wat de kunstenaar heeft bedoeld met een bepaalde scène?

'Dan zeg ik: de kunstenaar bedoelt hier een heel mooi beeld van te maken. Het verhaal mag je er zelf bij bedenken. Ik houd helemaal niet van die lappen tekst bij een kunstwerk met een diepzinnige filosofische verklaring erbij. Neem dit: George Bush op een eend. Dat vind ik grappig, daar zit geen diepere betekenis achter. Ik had die eend, ik had George Bush. Dat was een beetje een schlemiel. Daarom zit hij als Niels Holgersson op die eend. Dat vond ik een mooi beeld.' Sommige hebben wel een politieke lading, zoals die met Trump-poppen of de op het strand gevonden schoen met een waaier waardeloze Venezuelaanse bankbiljetten. Onder het kopje 'life-size' beschilderde of aangeklede paspoppen die refereren aan de verdronken kinderen of kinderen in oorlogssituaties. Harry bevestigt dit. 'Maar het verhaal moet je er zelf bij maken.'

Reversed talent

Twee dagen later mag ik op het Amsterdamse atelier komen kijken. Sprookjeswonderland voor volwassenen. Zoveel spullen, zo divers, zo raar en leuk. Rekken en rekken met 'zooi' zoals Harry het noemt. De kistjes in het echt die ik op de website zag. Daar staat ook 'Kafka'. Nu zie ik pas hoe mooi het blauw van de bloes van het meisje bij de beschadigde muur past waar soms blauw door het bruin heem schemert.

Wat heeft dat meisje met Kafka te maken? Of Kafka met dat meisje?

Harry: 'Niets dus. Ik vind het een mooi beeld.'

Ik probeer het toch. *Misschien de tegenstelling 'grote' literatuur en 'massacultuur'? De eenzame schrijver versus wulpse schoonheid?*

'Je mag het allemaal zelf bedenken. Ik maak beelden. Dat is wat ik doe en wat ik wil blijven doen. Dit noemt men "reserved talent". Mensen die in het derde deel van hun leven een heel ander talent aanboren. Doen wat ze eigenlijk altijd al wilden. Het mooie is, dat ik nu op mijn zeventigste ga doen wat ik op mijn zeventiende al wilde: kunstenaar zijn.' ●

* Rudie Kagie, *De laatste cent. Hoe de Amsterdamse sociëteit De Kring het millennium overleefde.*

Uitgave sociëteit De Kring, 2017